

Doplň:

Mala pokojn_ výraz na tvár_. Vo _eľkej Fatre rastú l_ stnaté aj ihl_ čnaté strom_. Chor_ sa zmohli iba na slab_ stisk ruk_. Pyšne si v_ kračovala vo vylešten_ ch čiern_ ch topánkach. Šťastn_ víťaz mával v ciel_ prítomn_ m divákovi. Unaven_ ch vysokohorsk_ ch turistov zastihla na úboč_ kopca v_ chrica. Hazardn_ hráči často prídu o cel_ majetok. K našej chate vedú úzk_ chodníčk_. V škole rozb_l_ neposlušn_ chlapci umývadlo. Tvoj_ kamaráti boli ve_ mi hlučn_ . Pod mojím oknom rastie vysok_ strom. Rodičia sú s mojím vysvedčením spokojn_. S veľk_ m záujmom pozoroval zvieratá v zoologickej záhrade. Rád sa stretáva s vesel_ m_ ľud'ami. Boli sme doštipan_ od komárov. Nevesta sa vydáva v svadobn_ ch šatách. Mama často var_ podľa zložit_ ch kuchársk_ ch recepto_.

Ukážka č. 1

M. Rázusová Martáková: A po daždi slnko svieti

Otreľ sa komár nohatý
fintivej ose o šaty.
Ťapla ho osa cez členky:
„Nemaž mi moje sukienky!“

Prosí už komár v úzkosti:
„Už sa mi, krásna, nezlosti,
ja som len taký pobehaj,
nuž odpusť a sa nehnevaj...“

Vykrútil komár **fúziská**,
zablýska,

A krielka, nôžky natriasa V očiach mu **hnevom**
a spieva jej a líška sa, bzučí a vrčí, nadáva:

„Slečinka... mrňa maznavá!...“

až slovká sladšie ako med
zahnali **zlost'** i všetok jed.

Zablčal v ose zlosti plam,
komára honí sem i tam.-
Jaj, čo ťa, komár, posadlo
napáliť malé žihadlo?!

Teraz už tíško, potichu
pijú med v jednom kalichu
a zvonček hľadá na hostí:
„Takto ste krajší, bez zlosti.“

Úlohy 1 – 10 sa vzťahujú na ukážku č. 1

1. Označ myšlienku, ktorá nevyplýva z textu:

- a) Keď sa osa nahnevala na komára, začala ho naháňať.
- b) Osa upozorňuje komára, aby ju neurážal.
- c) Osa sa nahnevala na komára, pretože sa jej otrel o šaty.
- d) Komára nahnevalo, že je osa taká háklivá na svoje oblečenie.

2. Vypíš z 1. strofy básne slovo, ktoré vyjadruje , že osa sa rada pekne oblieka:

.....

3. Vyber možnosť s veršom, v ktorom si komár uvedomil svoju chybu, keď nazlostil osu:

- a) v očiach mu hnevom zablýska,
- b) komára honí sem i tam,
- c) prosí už komár v úzkosti,
- d) zahnali zlost' i všetok hnev.

4. Slovo zvonček v poslednej strofe básne označuje:

- a) kvetinku   b) lampášik   c) zvon   d) pohár

5. Pomenujte podčiarknutý básnický prostriedok v ukážke:

.....

6. Nahrad' staršiu podobu slova krielka z ukážky slovom, ktoré sa používa v súčasnom jazyku:

.....

7. Koľko osobných zámen sa vyskytuje v 1. strofe básne:

- a) jedno   b) dve   c) tri   d) štyri

8. Vypíš z poslednej strofy básne dve slová, ktoré sa spolu rýmujú:.....

9. Zarad' ukážku k literárnej forme:.....

10. Zakrúžkuj možnosť, v ktorej je správne tvrdenie o slovesách z ukážky č. 1:

- a) Všetky slovesá v texte sa nachádzajú len v jednotnom čísle.
b) Slovesá v texte sú v prítomnom a minulom čase.
c) Všetky slovesá v texte sú v 3. osobe jednotného čísla.
d) Slovesný spôsob všetkých slovies v texte je oznamovací.

11. V ktorej z možností sa dá zo slov vytvoriť zmysluplná veta?

- a) veselo, lodičky, jeseň, púšťali, poludnie
- b) ruky, oco, radostne, pomädlil, si
- c) pricestuje, hudba, dychová, vlak
- d) policajt, trpaslíka, na, zabehne

12. V ktorej možnosti sú všetky slová napísané pravopisne správne?

- a) rozbyť pohár, dobívať uhlie, obydlie, kobylka
- b) rozbiť pohár, dobývať uhlie, obydlie, srdce byje
- c) podaj my, milovať, starobylý nábitok, Bytča
- d) pyšný človek, dobývať uhlie, píšťalka, para syčí

13. V ktorej možnosti sú správne určené gramatické kategórie podstatného mena púšťou?

- a) ženský rod, sg., G
- b) ženský rod, pl., I
- c) ženský rod, sg., I
- d) ženský rod, pl., D

14. Označ dve možnosti, ktoré sú napísané gramaticky správne:

- a) pekný chlapec, dobré psy, svieží nádych
- b) letný vzduch, včerajší deň, som pripravený
- c) s cudzov kyticov, s drevenými lavicami, o bližšom kamarátovi
- d) zvedaví susedia, milí lekári, s kvalitnou knihou

15. Ktoré dve slovesá sú v tvare 2. osoby množného čísla ?

- a) vedzte
- b) skryjeme
- c) jeme
- d) buďte

16. V ktorej možnosti sú slovné druhy uvedené v rovnakom poradí ako slová v nasledujúcej vete?

Často sledoval ľudí s okuliarmi.

- a) príslovka, sloveso, prídavné meno, predložka, zámeno
- b) príslovka, sloveso, podstatné meno, predložka, podstatné meno
- c) podstatné meno, príslovka, sloveso, predložka, podstatné meno
- d) podstatné meno, príslovka, sloveso, predložka, zámeno

17. Označ možnosť, v ktorej sú všetky podstatné mená správne vyskloňované.

- a) G, sg. – z peci, do knihy, k rodičom
- b) D, sg. – ekonómovi, z piesní, od Nade
- c) G, pl. – bez reťazí, kamarátov, zmesi
- I, pl. – stromov, programátorami, plťou

d)

18. Nesprávne určená melódia vety je v možnosti:

- a) Kedy napadne dostatok snehu? klesavá
- b) Dobrý deň, ocko! stúpavá
- c) Budú moje odpovede správne? stúpavá
- d) Čo si to urobil?! klesavá

19. V ktorej možnosti nedochádza k spodobovaniu?

- a) stavba, všetko, keď, so synom
- b) počas výstavby, ťažký, sladký, podpísali
- c) s hĺbkou, dážď, hlad, sneh
- d) v závere, zo snehu, z okolia, pod jeho

20. V ktorej možnosti sú všetky podstatné mená v rovnakom páde?

- a) pred školou, pred otca, pred jedlom
- b) po ceste, o programe, na stole
- c) na tvári, na lavicu, nad príkladom
- d) cez pole, vedľa parku, s autorom

21. Ktoré slovo je utvorené predponou?

- a) vyskúšal
- b) okuliare
- c) obchodník
- d) vidieť

22. V ktorej možnosti sú iba vybrané a odvodené slová?

- a) plyn, diaľkovými, výbuchy
- b) plyn, mŕtvych, výbuchy
- c) výsledkom, organizmy, zvyšky
- d) zvykať si, zvyšky, výskat'

23. V ktorej možnosti je päťslabičné slovo?

- a) prebiehala
- b) znečistenia
- c) vyťažená
- d) zemetrasenia

24. Označ možnosť, v ktorej slovo nepatrí do radu.

- a) verš, strofa, rým, poézia
- b) básnik, strofa, rým, próza , hádanka
- c) časopisy, noviny, denníky, tlač
- d) porekadlo, príslovie, pranostika

25. V ktorej možnosti je prirovnanie?

- a) Oko za oko, zub za zub.
- b) Povedz, ako sa voláš?
- c) Chodí po byte ako mátoha.
- d) Hovoril, ako sa v meste stratil.

26. Označ nesprávnu dvojicu.

- a) tri = základná číslovka

- b) ony = prívlastňovacie zámeno
- c) tretím = radová číslovka
- d) my = osobné zámeno

27. K žánrom ľudovej slovesnosti nepatria:

- a) prirovnania, zdobneniny
- b) príslovia, porekadlá
- c) ľudové piesne, pranostiky
- d) ľudové rozprávky, hádanky

28. SMS pomenúva:

- a) správu, ktorú posielame cez mobil a ktorá obsahuje neobmedzený počet znakov
- b) mail
- c) krátku správu, ktorú posielame cez mobil a ktorá obsahuje obmedzený počet znakov
- d) oznámenie

29. Ako nazývame ľudové výroky, ktoré vznikli na základe dlhodobého pozorovania prírody a javov v nej?.....

30. Označ možnosť, v ktorej nie je pravdivé tvrdenie o komikse:

- a) Najčastejšie rozpráva príbeh alebo opisuje nejaký dej.
- b) Pôvodný názov vznikol z francúzskeho slova „comic strip“- komický pás.
- c) Obrázky sú väčšinou kreslené ale môžu byť aj fotografie.
- d) Obrázky sú doplnené textom v bublinách.

31. Ktoré tvrdenie neplatí pri ľudovej rozprávke:

- a) dobro víťazí nad zlom
- b) vymyslený príbeh
- c) je vždy veršovaná
- d) často sa používa číslovka tri

32. Zvuková zhoda slabík na konci veršov sa nazýva:.....

33. Literárna forma, ktorá je písaná neveršovanou, neviazanou rečou sa volá:.....

34. Zoskupenie veršov v básni, ktoré obyčajne tvoria uzavretý významový celok, pričom sú v básni od seba zreteľne oddelené, sa nazýva:.....

35. Báseň určená na spievanie sa nazýva: .....

36. Vyznač dve nesprávne tvrdenia:

- a) Hlavná myšlienka vyjadruje odkaz autora.

- b) Animácia je oživovanie bábok.
- c) Bájka je krátky príbeh o zvieratách, ktorý má tragický koniec.
- d) Ludové povesti písali známi spisovatelia.

37. V ktorej možnosti je inzerát?

- a) Pozývame Vás na výstavu okuliarov v dňoch 13. 3. – 30. 3. 2017 v Múzeu optiky.
- b) Predám knihy vhodné pre začínajúcich čitateľov. Cena dohodou. Tel.: 0933 764 325
- c) V tlačiarňi Print vytlačili minulý týždeň svoju milióntu knihu.
- d) Naučte sa čítať aj písať po anglicky už za 400 eur! Prihlásiť sa môžete ihneď.